

Otázka: Soustava účetních knih

Předmět: Ekonomie a účetnictví

Přidal(a): Klára Cornelly

Soustava účetních knih – konečný účet rozvážný, otevírání účetních knih, počáteční účet rozvážný, účet zisku a ztrát: výsledek hospodaření, účetní závěrka

Otevírání účetních knih

Účetní jednotky otevírají účetní knihy:

- ke dni povinnosti vést účetnictví
- k prvnímu dni účetního období
- ke dni vstupu do likvidace
- ke dni následujícímu po dni zpracování návrhu na rozdělení likvidačního zůstatku
- ke dni, kterým pominou účinky prohlášení konkurzu a jiné

Účetní jednotky zúčastněné na přeměně společnosti otevírají účetní knihy k rozhodnému dni přeměny společnosti (tj. ode dne získání první subjektivity, která vzniká zápisem do obchodního rejstříku).

Účty hlavní knihy se otevírají podvojně účetními zápisy, a to pomocí **účtu 701- Počáteční účet rozvážný**, jehož jednotlivé stavy aktivních a pasivních položek (včetně výsledků hospodaření) musí mít návaznost na stavy těchto položek **702-Konečný účet rozvážný**

Zjištění hospodářského výsledku

Hospodářský výsledek je jedním z nejdůležitějších ukazatelů o hospodaření a rentabilitě účetní jednotky. Hospodářským výsledkem může být ztráta - také se hovoří o tom, že podnik je v „červených číslech“. Hospodářský výsledek se tvoří na účtu **710-Účet zisků a ztrát**.

Rozlišujeme hrubý hospodářský výsledek (před zdaněním) a hospodářský výsledek čistý = disponentabilní (po odvedení splatné daně z příjmu)

Členění hospodářského výsledku:

- porovnáním nákladové skupiny 58 a výnosové skupiny 68 dostaneme mimořádný hospodářský výsledek, který upravíme na základ daně z mimořádné činnosti, tu zaúčtujeme na účtu **593- Daň z příjmu z mimořádné činnosti - splatná (593/341)**

- porovnáním účtových skupin provozních nákladů (**skupiny 50-55 a účet 597**) a skupin provozních výnosů (**skupiny 60-64 a účet 697**) zjistíme **provozní hospodářský výsledek**
- obdobně porovnáním skupin finančních **nákladů (skupiny 56, 57 a účet 598)** a skupin finančních výnosů (**skupiny 66 a účet 698**) vyjde **finanční hospodářský výsledek**.

Součet těchto dvou posledních hospodářských výsledků nazýváme hospodářský

výsledek z běžné činnosti. Pro účely daňového přiznání je nutné hospodářský výsledek upravit na daňový základ. K hospodářskému výsledku připočteme náklady, které nejsou saňově uznatelné (např. náklady na reprezentaci, cestovné nad zákonný limit, rozdíly plynoucí z účetních a daňových odpisů apod.).

A naopak odečteme ty výnosy, které nejsou zahrnovány do základu daně (např. výnosy osvobozené od daně – příjmy z provozu malých vodních elektráren.

Z takto vzniklého daňového základu vypočítáme daň z běžné činnosti, kterou zaúčtujeme na účtu **591-Daň z příjmu z běžné činnosti - splatná (591/341)**

Rozdělení hospodářského výsledku

Zisk přináší do podniku nové zdroje, rozšiřuje majetek podniku. Naopak, je-li podnik ve ztrátě, žije na úkor své podstaty, dochází ke snižování jeho majetku. Jestliže je souhrnná ztráta větší než majetek podniku, hovoříme o předlužování.

Rozdělení hospodářského výsledku se děje prostřednictvím účtu **431-Hospodářský výsledek ve schvalovacím řízení**. Při otevírání účetních knih na počátku nového účetního období se tento výsledek převádí z účtu 701-Počáteční účet rozvážný. O rozdělení zisku (vypořádání ztráty) rozhoduje valná hromada, u družstev členská schůze. Při dosažení zisku musí být podle zákona naplňován zákonný rezervní fond (u družstev nedělitelný fond). Bude-li zisk vyplacen formou dividend, je nutné tyto dividendy zdanit 15% daní.

Účetní závěrka

Příprava na účetní závěrku

Před uzavřením účetních knih je třeba ošetřit účetnictví tak, aby výstupní informace podávaly „pravdivý a poctivý“ obraz o hospodaření účetní jednotky. Do účetnictví běžného roku je

nutné promítnout všechny účetní případy, které věcně a časově souvisejí s tímto obdobím, a dále respektovat zásadu opatrnosti a promítnout do hospodářského výsledku rizika a očekávané ztráty.

Úkony před účetní závěrkou:

- inventarizace
- tvorba opravných položek
- ošetření pohledávek
- vyúčtování kurzových rozdílů
- kontrola časového rozlišení nákladů a výnosů
- vyúčtování dohadných položek
- tvorba rezerv na očekávaná rizika a ztráty
- kontrola realizačního principu
- „vyčištění“ nákladových a výnosových skupin
- Úprava účetního zisku na daňový základ
- Zaúčtování splatné daně
- Zaúčtování odložené daně

Účetní závěrka

Vyvrcholení účetního období, lze ji zpracovat v úplném (účetní jednotky s auditem) nebo zkráceném rozsahu (účetní jednotky bez povinnosti auditu s výjimkou akciových společností)

Dochází k ní:

- k uzavření výsledkových účtů a převod na účet 710-Účet zisků a ztrát

- k uzavření rozvahových účtů a převod na účet 702-Konečný účet rozvážný

Součástí závěrky je:

- rozvaha
- výkaz zisků a ztrát
- přílohy

Rozvaha

Podává přehled o majetku (aktivech) účetní jednotky a zdrojích jejího financování (pasivech).

Rozvaha je východiskem účetnictví, zobrazuje změnu objemu, složení a krytí majetku podniku. Rozvaha je přehled aktiv a pasiv uspořádaných určitým způsobem k určitému dni (rozvahovému dni).

Součet aktiv se musí rovnat součtu pasiv (každé aktivum bylo pořízeno z nějakého zdroje)

Výkaz zisků a ztrát

Podává přehled o nákladech, výnosech a hospodaření účetní jednotky. Porovnává souměřitelné položky nákladů a výnosů.

Hospodářský výsledek sleduje v členění:

- výsledek z běžné činnosti (provozní a finanční)

- výsledek z mimořádné činnosti

Přílohy

Členění:

- obecné údaje
- informace o účetních metodách a obecných účetních zásadách
- doplňující informace k rozvaze a výkazu zisků a ztrát

Výkaz o peněžních tocích - cash flow (nesestavují jednotky tvořící účetní závěrku ve zjednodušeném rozsahu)

Přehled o změnách základního kapitálu nesestavují jednotky tvořící účetní závěrku ve zjednodušeném rozsahu.

Výroční zpráva

Sestavují účetní jednotky s povinností auditu.

Obsah:

- základní identifikační údaje účetní jednotky
- zveřejňované údaje z rozvahy a výsledovky
- příloha k účetní závěrce

- výrok auditora, který ověřil účetní závěrku a jeho identifikace
- údaje o důležitých skutečnostech, ke kterým došlo mezi datem schválení výkazu zisků a ztrát a jeho předání mimo účetní jednotku a datem valné hromady, která schválila účetní závěrku
- výklad k uplynulému období a předpokládanému vývoji podnikání a finanční situaci účetní jednotky
- informace o aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje
- informace o pořizování vlastních akcií a důvodech jejich pořízení

Zveřejňování údajů z účetní závěrky

Účetní jednotky mají povinnost odevzdat a zveřejňovat údaje z účetní závěrky několikrát a to na : finanční úřad, příslušný rejstříkový soud.